

Yeryüzü iyilikle kötülüğün savaşıysa, insan, her iki orduda da kadro bulabiliyor. İsteddiği tarafa yardım edebiliyor. İmkânı var. Her iki tarafın da yardıma ihtiyacı var.

Tabii yardım ettiği tarafın *iyi* olduğunu düşünüyor. Belki bundan emin. Belki eminden de öte, hayatının başını ve sonunu emanet ettiğine göre eminden de öte. Bununla beraber içinde bulunduğu ordunun gerçekte hangi tarafın hizmetinde olduğunu bilmek için gayret gösteren pek az.

Kendini tanımak, çevreni tanımakla mümkün. Çevreyi de onun dışına çıkmadan nasıl tanıyabilirsin? Kendi dilini anlamak için başka dilleri konuşmak lazım. Ne dediğinin farkına varmak için başkalarından duymak gerek. İnsan, kafasının içinde bir tiyatro olduğunu ve tüm dünyanın da ona uygun hareket ettiğini sanıyor ancak yanlış. Bu yanlış zaten, hepimizi bulduğumuz kabukların içinde çürüten.

Öğrendikçe insana ve zihnine güvenim azalıyor. Kendime güvenim hakeza. Kendime zaten çok müthiş bir güvenim yoktu ancak şimdi, düşündüklerimi doğru düşündüğümünden de emin olamıyorum.

/Sen teorisiyle uğraşırken, insanlar pratiğiyle meşgul./ Hep başıma gelen bu. Kötülük veya iyilik üzerine konuşmak, kötülük veya iyilik yapmaktan daha kolay.

Arada bir kendime *nefret ettiğim kimse var mı?* diye sorarım. Uzun zamandır *he* cevabı veremiyorum. Bundan endişe ediyorum. İnsanın hayatta bazılarından nefret etmesi de lazım. Çok değil ama azıcık bir nefret lazım. Herkese karşı anlayışlı olmak çok sıkıcı.

Kasetler ortaya çıkıyormuş ve benim onlardan da artık haberim kalmadı. Gazete de okumuyorum, zamanım sınırlı ve günlük siyasetten daha anlamlı işlerim var.

Düşünmeyi bildiğim için mi kafamda sabit fikirler yok, yoksa bilmediğim için mi? İnsanların saplantı haline getirdikleri lafları okudukça aklıma böyle sorular geliyor. Bende neden mesela bir siyasetçinin veya kendini hayal alemine hapsedmiş bir beşerin bütün bu olaylardan sorumlu olduğuna dair bir

inanç gelişmiyor? Neden ben, sabah akşam bu insanlara küfrederek kendimi rahatlatmaya çalışmıyorum. Çaldığını iddia ettiklerini kıskanmadığımdan mı? Yoksa konuştuğunu sandığı Tanrısını merak etmediğim için mi? Bilhassa geceyarısından sonra her şeyin bu kadar sakinleşmesi neden? Kendimi yokluyorum. Gözlerim uyku dolu. Bugün çok program yazamadım. Bitirmem gereken bir yazı var ve bugün yoklayan hayallerin arasında en tehlikelisi: Biri Moskova'ya elinde nükleer bir bombayla girdi ve uçurdu. Yazık oldu Kremlin'e.